

بشاعران فرانسه

پل ورنلن

شعر اول:

آسمان بر فراز بام
چقدر آبی و آرام است.
درختی شاخه‌اش رامی جنباند.
ناقوس پیش چشم تو
آرام، آرام طنین می‌اندازد
پرنده‌ای که روی درخت نشسته
غمگین‌ترین آواز هایش را می‌خواند
خدای من، خدای من! زنده‌گی این جاست
بی‌آلایش و آرام.
این هیاهوی آرام‌بخش از سمت شهر می‌آید.
باتو هستم! تو که یک‌ریز اشک می‌ریزی.
باتو هستم
چه کردی با جوانی‌ات؟

شعر دوم:

در اندوه دشت پهناور
برف
مثل دانه‌های شن می‌درخشد در هوا
آسمان سیاه شده
و هیچ پروئی در آن نیست.
آدمی گمان می‌کند
زیستن و مردن مهتاب‌را
با چشم خود خواهد دید.
بلوط بنان بیشه‌های نزدیک
در میانه بخارات آب
مثل آب‌های سنگین
موج برمی‌دارند
ای زاغچه نفس‌بریده‌ای گرگ‌های پوست‌به
استخوان چسبیده
این بادهای استخوان‌سوز
چه بلایی سر شما آورده‌اند؟
در اندوه دشت پهناور
برف
مثل دانه‌های شن می‌درخشد در هوا.

پلیس، یابنده نقاشی
فرانسیس بیکن

پلیس اسپانیایی‌ک نقاشی مسروقه اثر «فرانسیس بیکن» را پیدا کرد. به گزارش ایسنا، یک تابلوی نقاشی اثر «فرانسیس بیکن»، هنرمند نامدار ایرلندی که در سال ۲۰۱۵ ر بوده‌شده بود، توسط پلیس اسپانیا در مادرید پیدا شد. این تابلوی نقاشی یکی از پنج پرتره تصویرگر «خوزه کاپلو»، بانکدار اسپانیایی است که در مجموع ۲۵ میلیون یورو (۲۷۰۱ میلیون دلار) ارزش دارند. این تابلوهای نقاشی ۹ سال پیش در جریان آن‌چه به‌عنوان بزرگ‌ترین سرقت تاریخ اسپانیا توصیف می‌شود، به سرقت رفتند. از «بیکن» به‌عنوان یکی از تأثیرگذارترین نقاشان قرن بیستم یاد می‌شود.

درگذشت نیلوفر امرایی،
مترجم کودک و نوجوان

نیلوفر امرایی، مترجم، روزنامه‌نگار و فرزند اسدا... امرایی درگذشت. ابوالفضل بانی، مدیر موسسه بهاران با تأیید این خبر به ایسنا گفت: «متأسفانه صبح شنبه، پنجم خرداد، نیلوفر امرایی از دست رفت. او بیماری زمینه‌ای داشت و دچار افت قند شد». از کتاب‌هایی که از این مترجم به‌جامانده، می‌توان به این آثار اشاره کرد: «آشپزخانه خانم گیلاس»، «با یک فکر بکر چه کار می‌توان کرد»، «ساعت‌ها: کتاب فعالیت همراه با نقاشی، رنگ‌آمیزی و برجسب» و «آموزش در خانه (عددها)». نیلوفر امرایی در فهرست مترجمان برگزیده کودک و نوجوان جشن لاکپشت پرنده بود.

الیه آرانیان

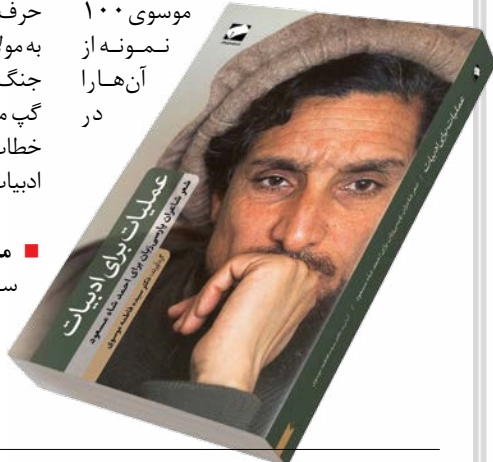
calture@khorasannews.com

کتابی به نام «عملیات برای ادبیات» گردآوری کرده‌است. این کتاب در سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در غرفه انتشارات لوح فکر رونمایی شد.

■ درباره کتاب «عملیات برای ادبیات»
«عملیات برای ادبیات» مجموعه شعری است که سیده فاطمه موسوی گردآوری کرده‌است. در این اثر شاعران بزرگ زبان فارسی چون سیمین بهبهانی، حیدری وجودی، محمدعلی سپانلو، استاد مؤمن قناعت، محمدحسین جعفری‌ان، احمد رضا احمدی، احمدحسین نیشابوری، نجیب بارور، دکتر سیده فاطمه موسوی، علیرضا قزوه، فضل‌ا... قدسی، واصف باختری و چندین شاعر نام‌دار و نام‌آشنای زبان فارسی در وصف احمدشاه مسعود شعر سرودند؛ اما نام کتاب از نقل قول محمدحسین جعفری‌ان، مستندساز و روزنامه‌نگار برجسته ایرانی از احمدشاه مسعود گرفته شده‌است. او می‌گوید: «روزی در خواجه بهاءالدین تخرآمر صاحب در مورد شعر سپید حرف می‌زد و یک بار ناگهان مولانا فرید، مشهور به مولانا قربان، بلند شد و گفت دشمن در خط جنگ عملیات دار دو شما در مورد ادبیات و شعر گپ می‌زنید! آمر صاحب (احمد شاه مسعود) خطاب به او گفت: جان برادر همین عملیات برای ادبیات است.»

■ مثنوی حماسی در سوگ احمدشاه مسعود
سید فضل‌ا... قدسی از همزمان احمدشاه مسعود که اولین شعرش در سوگ احمد شاه مسعود را در روز تشییع پیکر او سرود؛ درباره این شعر

انتشار «صفحه سی و پنج» با الهام از خیام

«صفحه سی و پنج» نام یکی از تازه‌ترین آثار موسیقایی تلفیقی به‌آهنگ‌سازی سام اصفهانی است. در این آلبوم که توسط نشر «جوان» به آهنگ‌سازی و تهیه‌کنندگی سام اصفهانی بر اساس اشعار حکیم خیام آماده‌شده است، عماد عامری، خواننده است و کاوه عابدین طراحی صدا و تنظیم الکترونیک و میکس و مسترینگ را برعهده داشته‌است. سام اصفهانی در توضیحات تکمیلی این

پروژه نوشته‌است: «نگارش اولین قطعه از «صفحه سی و پنج» به تابستان سال هزار و چهارصد برمی‌گردد».

مثل کافه‌ای در نیمه شب

نگاهی به مجموعه شعر «یک روز باید به آفریقا بروم» هانا صابر

با تیر چراغ برق در شبی بارانی / و با جعبه انگور / فرق می‌کنم
یا: «پستیچی / انگشت اشاره‌اش را بر زنگ می‌گذارد / مثل زوزه ممتد میگردن بر نقطه‌ای از شقیقه / و آنقدر انگشت‌اش را بر نمی‌دارد / تا اخبار / خانه‌را از بی‌درآورد / خانه در فضای آلوده تهران / بر فراز میدان آزادی گم‌شود»

■ نابازیگری در شعر
فیلم «باشو غریبه کوچک» را به خاطر دارید؟ نابازیگری که یک‌بار برای همیشه نقشی بی‌نظیر در سینما بازی کرده و بعد برای همیشه ناپدید می‌شود. «هانا صابر» هم در این مجموعه شعر، بیشتر از آن‌که کلمات را به بازی بگیرد و با استفاده از انواع و اقسام تکنیک‌های ادبی دنبال تلطیف فضای کتاب باشد، خود خود زندگی را به تصویر می‌کشد و قضاوت این‌که چقدر شعرش رمانتیک و احساس برانگیز است، برایش در درجه چندم اهمیت قرار دارد. او در یکی از شعرهای این کتاب می‌گوید: «بی‌خواهی زنی قه‌بلند است / که نسکافه درست می‌کند / روی پلک‌های بسته تو راه می‌رود / و به موش‌های کور فکر می‌کند / و معتقد است / فراموشی پیراهنی نیست / که یک‌بار آن‌را بپوشی / و وانمود کنی اتفاقی نیفتاده‌است»
شاعر این مجموعه سپید یک زن است و طبیعی است که از آشپزخانه، از کشوها و کمد‌ها و «بوی پوست تو را به یاد می‌آورم / و می‌فهمم

برای حفظ زبان فارسی می‌جنگم

ناشنیده‌ها از عشق و اهتمام وافر شهید «احمد شاه مسعود» به پاسداشت زبان و ادب فارسی به بهانه انتشار کتاب «عملیات برای ادبیات»

۶۶

روزی در خواجه بهاءالدین تخرآمر صاحب در مورد شعر سپید حرف می‌زد و یک بار ناگهان مولانا فرید، مشهور به مولانا قربان، بلند شد و گفت دشمن در خط جنگ عملیات دار دو شما در مورد ادبیات و شعر گپ می‌زنید! آمر صاحب (احمد شاه مسعود) خطاب به او گفت: جان برادر همین عملیات برای ادبیات است

سه ساله را تیلور بود / اگر حماسه، اگر فتح، اگر ظفر بوده است / درین دیار همه و امدار مسعود است / می‌آدمان که به سوگوش نشسته گر به کنیم / شبیه مرد از اندوه خسته گر به کنیم / به جای گریه به میدان علم برافرازیم / هلا به خون شهادت حماسه‌ها سازیم / از او که بر نو خشمی برای ما مانده است / لوی غیرت و مردانگی به جا مانده است / چه سان جواب دهم نسل‌های فر دارا / به قله گر نرسانم لوی بر پارا.

این شاعر اهل افغانستان در پایان درباره‌علاقه و شیفتگی احمدشاه مسعود به ادبیات و شعر فارسی می‌گوید: «کسانی که با ایشان ارتباط بیشتر داشتند از علاقه بسیار او به ادبیات فارسی می‌گویند؛ به‌ویژه اشعار حافظ و استاد خلیل‌ا... خلیلی، شاعر معاصر. مسعود علاقه عجیبی به ادبیات و زبان فارسی داشت. او در عرصه فرهنگی هم به تناسب امکانات موجود گام‌های بلندی برداشته بود.»

■ علاقه فرمانده محبوب به حافظ
قدسی در ادامه چند بیت از مثنوی‌ای را که در سوگ احمدشاه مسعود سروده، می‌خواند. او می‌گوید در این شعر ماتم‌سرای نری کرده و شعر را با لحن حماسی سروده:

«عقاب قله‌نشین بال می‌زند بر اوج / دمی که پر بکشد آسمان بگیرد / موج به جا نهاده شکوه بلند بالا را / عقاب قله‌رها کرده‌بام دنیا را / مگو مگو شب سنگری بی‌آفتاب شد است / که گفته قله پامیر بی‌عقاب شده است / عقاب‌ها به تر صد نشسته در پامیر / بماند و نپرد بال بسته بر پامیر / جهان ز شهرت ما با صدای او پر بود / شکوه بیست و

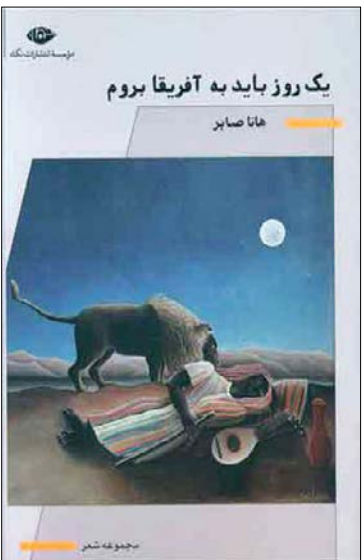
ترجمه شعرهای شمس لنگرودی به فرانسوی

چندین کتاب تحقیق منتشر شده که از جمله کتابی پیرامون تاریخ شعر مدرن است.»

ترجمه فرانسوی مجموعه‌ای از اشعار محمد شمس لنگرودی با ترجمه فریده روادر فرانسه منتشر شد.

انتشارات ارس که ناشر شعرهای شمس لنگرودی است، در معرفی این کتاب ابتدا شعری از اشعار این شاعر را آورده و سپس درباره شمس نوشته است: «شمس لنگرودی یکی از شخصیت‌های مهم معاصر ادبیات ایران است. از او تاکنون ۲۷ مجموعه شعر و دو رمان و

کند، پاورقی‌های بیش از اندازه‌ای است که شاعر از ابتدا تا انتهای کتاب آورده‌است. در یک کتاب نود صفحه‌ای پنج یا شش پاورقی تا حدودی طبیعی به نظر می‌رسد اما گذاشتن بیش از بیست پاورقی در متن کتاب و نام بردن از اسامی مثل ناظم حکمت، دیکنز، کانت، سزار، پروست، لورکا، ونگوگا، ریلکه و... نه تنها به قوت شعرها کمک نکرده که از فخامت آن‌ها کم کرده‌است.
«یک روز باید به آفریقا بروم» در بهار ۱۴۰۳ توسط نشر نگاه منتشر شده‌است.

ادبی

رباعی نویافته‌ای از عمر خیام

سید علی میرافضلی از یافتن رباعی‌ای از خیام خبر داد که تاکنون در هیچ متن دیگری به نام خیام دیده نشده و در این باره گفته است: «با توجه به قدمت سند (قرن هفتم ق) و چهار قافیه‌ای بودن رباعی و لحن و موضوع آن، احتمال آنکه رباعی سروده خیام باشد وجود دارد.»

به گزارش ایسنا، سید علی میرافضلی، شاعر و رباعی‌پژوه در کانال چهار خطی (رباعی فارسی، به روایت: سید علی میرافضلی) در این باره نوشته است:

«دوست پژوهشگرم جناب حسین کیا مرا به دستنویس کهنی از محاسن الکلام مرغینانی رهنمون شدند که در ظاهر آن، دو بیت عربی و یک رباعی به اسم خیام درج شده‌است. دستنویس مذکور به شماره ۱۵۹۹ در کتابخانه حاجی بشیرآقا (ایوب) ترکیه نگه‌داری می‌شود. بخش اول این نسخه حاوی محاسن الکلام در علم بدیع به زبان عربی است و در صفحه عنوان از تصنیفات الشیخ الامام ابوالحسن نصر بن الحسن المرغینانی رحمه... دانسته شده‌است. این ابوالحسن نصر مرغینانی از ادبای اوایل قرن پنجم هجری بوده است و رادویانی در ترجمان البلاغه و رشید و طوطا در حدائق السحر از کتاب او بهره برده‌اند. بخش دوم دستنویس، جوة الالفاظ منسوب به ادیب نظام‌الدین ابراهیم مؤذنی است. در ورق آخر، یادداشتی است که طبق آن تألیف کتاب مذکور در ربیع الاول سال ۴۵۳ ق به پایان رسیده‌است. در همین ورق، یادداشت مقابله‌ای دیده می‌شود که نشان می‌دهد کتاب در اواسط قرن هفتم کتابت شده‌است: قبیل مع نسخة مصححة فی شهر... الاصب رجب عمّت بر کنه الواقع فی سنة اثنی خمسين ستمائة.

باری در ظاهر این دستنویس کهن، اشعاری به فارسی و عربی درج شده که چهار بیت آن به نام «عمر خیام» است.

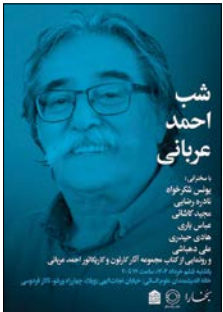
فرهنگی

شاعر رومانیایی برنده جایزه
ادبی پرنس آستوریاس

آنا بلندینا که آثارش منعکس‌کننده روح رومانیایی در طول دوره تاریخی است، به‌عنوان برنده جایزه ادبیات پرنس آستوریاس ۲۰۲۴ انتخاب شد. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از افه، آنا بلندینا شاعری رومانیایی که امید و شکست، دستورالعمل‌های فعالیت ادبی او هستند و بیشتر برای اشعار ضد کمونیستی‌اش شناخته می‌شود و سال‌ها به‌عنوان تبعیدی در کشورش زندگی کرد، جایزه پرنس آستوریاس ۲۰۲۴ را از آن خود کرد.

رونمایی مجموعه آثار کارتون
و کاریکاتور احمد عربانی

آیین رونمایی و جشن امضای کتاب مجموعه آثار کارتون و کاریکاتور احمد عربانی برگزار می‌شود. به گزارش خبر آنلاین، این مراسم به‌عنوان سلسله شب‌های بخارا با عنوان «شب احمد عربانی» ساعت پنج بعدازظهر امروز، ششم خرداد ۱۴۰۳ با حضور و سخنرانی یونس شکرخواه، نادر رضایی، مجید کاشانی، اردشیر رستمی، هادی حیدری و علی دهباشی در تالار فردوسی خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار می‌شود.